

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer

1. Situering

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit, met inbegrip van de als bijlage 2 en 3 toegevoegde kaarten, duidt de afgesloten watervoerende lagen aan alsook de heffingsgebieden waarbinnen specifieke gebiedsfactoren van toepassing zijn, zoals vastgelegd in het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake grondwater (Grondwaterdecreet), die mee de hoogte van de grondwaterheffing bepalen.

Met artikel 29 van het decreet van 30 juni 2017 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw is het Grondwaterdecreet gewijzigd. De bijlage bij het Grondwaterdecreet waarin de verschillende laag- en gebiedsfactoren zijn gedefinieerd, is aangepast. De heffingsgebieden waar specifieke gebiedsfactoren gelden, worden verder gedifferentieerd en aangepast overeenkomstig de toestand van de grondwaterlichamen en de in de stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021 vastgestelde herstelprogramma's voor grondwater. De specifieke gebiedsfactoren voor de heffingsgebieden worden vastgesteld, met inbegrip van de jaarlijkse verhoging, zoals vandaag reeds gebeurt. De aanpassingen aan het Grondwaterdecreet treden in werking op 1 januari 2018.

Om te bepalen of er grondwater gewonnen wordt uit een afgesloten watervoerende laag, bepaalt artikel 2 van het Grondwaterdecreet dat de begrenzing van deze gebieden op kaart wordt aangeduid. Om voor elke winning de gebiedsfactor te kunnen bepalen, bepaalt het Grondwaterdecreet ook dat de gebieden waarin deze gebiedsfactoren van toepassing zijn, aangeduid worden op kaarten die worden vastgelegd door de Vlaamse Regering. Aan de hand van deze kaarten, alsook de kaarten met de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen, kan bepaald worden welke formule van toepassing is voor de berekening van de grondwaterheffing voor elke individuele winning en welke laag- en gebiedsfactoren eventueel moeten gebruikt worden in deze formule. De aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en van gebieden waarvoor een specifieke gebiedsfactor is vastgesteld, is dus nodig om de grondwaterheffing correct te kunnen berekenen en innen.

Er wordt niet ingegaan op de factoren of de heffing zelf, aangezien deze zijn vastgelegd met het decreet van 30 juni 2017 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw. Met dit voorontwerp van besluit worden de heffingsgebieden vermeld in het Grondwaterdecreet op kaart vastgelegd. De kaarten met aanduiding van de afgesloten delen van de watervoerende lagen zoals vastgesteld bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 houdende de aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer blijven, wat

de begrenzing betreft, ongewijzigd. Voor de duidelijkheid en de volledigheid wordt er echter voor gekozen om het besluit van 20 juli 2006 op te heffen en een nieuw besluit tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer goed te keuren.

In artikel 2 van het Grondwaterdecreet wordt een afgesloten watervoerende laag gedefinieerd als een "watervoerende laag die voorkomt onder één van de volgende afsluitende hydrogeologische hoofdeenheden die gekenmerkt worden door de unieke HCOV 0300, 0500, 0700 of 0900 zoals weergegeven in bijlage bij dit decreet. De Vlaamse Regering legt deze gebieden op kaart vast. Daarbij wordt er voor gezorgd dat elke winning eenduidig is vastgelegd." Een watervoerende laag is dus afgesloten als deze onder een van de volgende kleilagen ligt: Boom Aquitard (HCOV 0300), Bartoon Aquitardsysteem (HCOV 0500), Paniseliaan Aquitard (HCOV 0700) en Ieperiaan Aquitard-systeem (HCOV 0900).

Van elke bestaande winning is gekend in welke watervoerende laag deze is gelegen. Dit wordt telkens in het vergunningenbesluit opgenomen. Op de kaarten van de afgesloten watervoerende lagen kan vervolgens afgelezen worden of de winningen al dan niet in het afgesloten deel van de watervoerende laag gelegen zijn. Dit gegeven bepaalt welke formule van toepassing is voor het berekenen van de heffing. Voor winningen gelegen in het afgesloten deel van de watervoerende laag waaruit grondwater gewonnen wordt, gebeurt dit op basis van de formule zoals beschreven in artikel 28quater, §1, 2°, b) van het Grondwaterdecreet. Deze formule laat toe de laagfactor en de gebiedsfactor aan te passen om op die manier de prijs van het grondwater te laten variëren in functie van de watervoerende laag en het gebied waaruit gepompt wordt.

De kaarten zijn opgesteld op basis van de hydrogeologische gegevens beschikbaar bij de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Bij het in kaart brengen van de afgesloten delen van de watervoerende lagen zijn geïsoleerde delen van deze lagen die kleiner zijn dan 5 hectare, niet aangeduid, om overbodige versnippering tegen te gaan.

De bijlage van het grondwaterdecreet waarin de laag- en gebiedsfactoren zijn weergegeven, is aangepast met het decreet van 30 juni 2017 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw. De wijziging van de heffingsgebieden is gebeurd overeenkomstig de krachtlijnen van het Vlaams integraal waterbeleid zoals opgenomen in de tweede waterbeleidsnota, de aanbevelingen van het Rekenhof in 'Bescherming en herstel van de grondwatervoorraden' en het Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2016-2021. Het heffingenbeleid wordt verder gedifferentieerd in functie van de toestand van de grondwaterlichamen. Hiertoe worden de gebieden waarvoor specifieke gebiedsfactoren worden vastgesteld, in overeenstemming gebracht met de in de stroomgebiedsbeheerplannen 2016-2021 vastgestelde actiegebieden grondwater voor grondwaterlichamen in slechte kwantitatieve toestand, zodat het heffingenbeleid optimaal sturend wordt met het oog op het bereiken en behouden van de goede toestand grondwater.

De verschillende heffingsgebieden (in tabel II. Gebiedsfactor in bijlage bij het Grondwaterdecreet aangeduid met een unieke code "code gebied" en een naam voor de "zone") zijn telkens per watervoerende laag (in tabel II. Gebiedsfactor in bijlage bij het Grondwaterdecreet opgenomen als "Hydrogeologische hoofdeenheid") voorgesteld op kaart. Deze gegevens en bijkomend ook het grondwaterlichaam en, indien van toepassing, het actiegebied waarin de grondwaterwinning is gesitueerd, zijn gekend bij de VMM. Deze gegevens zijn tevens publiek raadpleegbaar op internet (<http://dov.vlaanderen.be>). Op basis van de ligging van de vergunde grondwaterwinning en de laag waaruit gepompt wordt, kan met de kaarten bepaald worden in welk heffingsgebied een winning is gelegen en welke gebiedsfactor van toepassing is.

2. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 geeft aan dat de grenzen van de afgesloten delen van de watervoerende lagen aangeduid zijn via vier kaarten, opgenomen in bijlage 1 bij het voorontwerp van besluit. De vermelde begrenzingen van de afgesloten delen van de watervoerende lagen aangeduid met HCOV 0400, 0600, 0800, 1000, 1100 en 1300 zijn ongewijzigd.

Artikel 2 stelt dat de gebieden waarvoor specifieke gebiedsfactoren, vermeld in de bijlage bij het Grondwaterdecreet, aangeduid zijn op acht kaarten, opgenomen in bijlage 2 bij het voorontwerp van besluit. Volgende begrenzingen van heffingsgebieden zijn aangepast:

- in het Oligoceen Aquifersysteem (HCOV 0400) worden drie heffingsgebieden aangeduid die gebaseerd zijn op het freatisch of afgesloten karakter van de watervoerende laag en de eventuele aanduiding als actiegebied grondwater;
- in het Ledo Paniseliaan Brusseliaan Aquifersysteem (HCOV 0600) worden drie heffingsgebieden aangeduid die gebaseerd zijn op het freatisch of afgesloten karakter van de watervoerende laag en de eventuele aanduiding als actiegebied grondwater;
- in de Ieperiaan Aquifer (HCOV 0800) worden drie heffingsgebieden aangeduid die gebaseerd zijn op het freatisch of afgesloten karakter van de watervoerende laag en de eventuele aanduiding als actiegebied grondwater;
- in het Paleoceen Aquifersysteem (HCOV 1000) worden drie heffingsgebieden aangeduid die gebaseerd zijn op het freatisch of afgesloten karakter van de watervoerende laag en de eventuele aanduiding als actiegebied grondwater;
- het Krijt Aquifersysteem (HCOV 1100) en de Sokkel (HCOV 1300) zijn gedifferentieerd volgens het freatisch of afgesloten karakter van de watervoerende lagen en de eventuele aanduiding als actiegebied grondwater. In het Krijt Aquifersysteem en in de Sokkel worden vier actiegebieden grondwater aangeduid.

Voor onderstaande heffingsgebieden blijven de grenzen ongewijzigd:

- de heffingsgebieden in de Quartaire Aquifersystemen (HCOV 0100);
- de heffingsgebieden in het Kempens Aquifersysteem (HCOV 0200);
- de heffingsgebieden in de Boom Aquitard (HCOV 0300), het Bartoon Aquitardsysteem (HCOV 0500), de Paniseliaan Aquitard (HCOV 0700) en het Ieperiaan Aquitardsysteem (HCOV 0900).

Artikel 3 geeft aan hoe het centrum van een winning bepaald wordt wanneer deze bestaat uit meerdere boorputten waarbij grondwater gewonnen wordt uit dezelfde watervoerende laag.

Artikel 4 heft het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 houdende de aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer op.

Artikel 5 verduidelijkt dat het besluit in werking treedt op 1 januari 2018.

Artikel 6 verduidelijkt welke minister belast is met de uitvoering van dit besluit.

3. Budgettaire weerslag

Het niet aanduiden van de heffingsgebieden heeft tot gevolg dat de wijzigingen in het Grondwaterdecreet betreffende de berekening van de grondwaterheffing onuitvoerbaar worden. De kaarten van de afgesloten delen van de watervoerende lagen met HCOV 0400, 0600, 0800, 1000, 1100 en 1300 en de kaarten van de heffingsgebieden waar specifieke gebiedsfactoren van toepassing zijn, zijn noodzakelijk om voor elke winning de toe te passen formule te bepalen om de heffing op het gewonnen grondwater correct te kunnen berekenen.

Het gunstig advies van de inspectie van Financiën van 2 oktober 2017 gaat als bijlage 4.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting van 24 oktober 2017 gaat als bijlage 5.

4. Weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

5. Weerslag op de lokale besturen

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

6. Kwaliteit van de regelgeving

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/317 van 29 september 2017.

Het voorstel van beslissing betreft een voorontwerp van besluit zonder belangrijke inhoudelijke impact en vereist dan ook geen reguleringssimpactanalyse.

7. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

- 1) haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer;
- 2) de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Joke SCHAUVLIEGE
De Vlaamse minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw